

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202183
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6421202183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, vo veci starostlivosti o maloletého C. R., narodeného XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov - matky L. R., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom K. W. XXX/XX, XXX XX Z., t.č. J. L. XX, XXX XX Z., právne zastúpenej JUDr. Janou Šálkovou ml., advokátkou, so sídlom Bystrická 101, 966 81 Žarnovica a otca C., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. U. XXXX/XX, XXX XX X., o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa a o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, na základe odvolania otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14P/3/2022-196 z 28. apríla 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen vo výrokoch o zvýšení výživného na maloletého C. R., narodeného XX. XX. XXXX (II. výrok), o zročnom zvýšenom výživnom na maloleté dieťa (III. výrok), o zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/41/2019-76 zo dňa 12. 12. 2019 v časti určenia výživného na maloleté dieťa (IV. výrok), o zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 28P/9/2020-54 zo dňa 18. 09. 2020 v časti úpravy styku (VI. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (VIII. výrok), p o t v r d z u j e.

II. Rozsudok Okresného súdu Zvolen vo výroku o zmene úpravy styku otca s maloletým C. R., narodeným XX. XX. XXXX (V. výrok) m e n í tak, že otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletým C. R., narodeným XX. XX. XXXX, a to každý párný kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu od 14.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec je oprávnený maloleté dieťa prevziať pred bytom matky v mieste bydliska maloletého dieťaťa a povinný maloleté dieťa matke odovzdať pred bytom matky v mieste bydliska maloletého dieťaťa a matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne a včas pripraviť a styk otca s maloletým dieťaťom umožniť.

III. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ resp. „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 28. 04. 2022 návrh otca O. W., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „otec“) na zníženie výživného na maloleté dieťa C. R., narodeného XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloleté dieťa“ resp. „maloletý“) zamietol (I. výrok). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého zvýšeným výživným v sume 150,- Eur mesačne so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa L. R., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „matka“), počnúc dňom 01. 10. 2021 (II. výrok) a povinnosť zaplatiť zameškané (zvýšené) výživné na maloleté dieťa za obdobie od 01. 10. 2021 do 30. 04. 2022 v sume 350,- Eur v mesačných splátkach v sume 20,- Eur, splatných

popri bežnom výživnom k rukám matky, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie so zaplatením čo aj len jednej splátky alebo jej časti má za následok splatnosť celého zameškaného výživného (III. výrok), pričom týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/41/2019-76 zo dňa 12. 12. 2019 v časti určenia výživného na maloleté dieťa (IV. výrok). Súd prvej inštancie styk otca s maloletým upravil tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým dieťaťom počas prvých troch mesiacov každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 14.30 hod. do 18.30 hod. prvé dve hodiny za prítomnosti matky a nasledujúce dve hodiny bez prítomnosti matky; po uplynutí prvých troch mesiacov každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 10.00 hod. do 16.30 hod. bez prítomnosti matky s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť, umožniť styk otcovi s maloletým dieťaťom a odovzdať mu ho v mieste bydliska matky, kde bude maloleté dieťa matke po styku otca s maloletým dieťaťom otcom vrátené (V. výrok) s tým, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 28P/9/2020-54 zo dňa 18. 09. 2020 ohľadne úpravy styku otca s maloletým dieťaťom (VI. výrok). Súd prvej inštancie ďalej uložil rodičom maloletého dieťaťa podrobiť sa odbornému poradenstvu v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen za účelom cieľového pôsobenia na posilnenie rodičovských zručností rodičov maloletého dieťaťa a zlepšenia komunikácie rodičov ohľadne potrieb maloletého dieťaťa najmenej po dobu 6 mesiacov a najmenej jedenkrát v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia (VII. výrok). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VIII. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že otec sa návrhom na začatie konania domáhal zmeny úpravy styku s maloletým dieťaťom, a to každú páry sobotu od 10.00 hod. do 19.00 hod. s tým, aby matka mu maloletého odovzdávala v mieste trvalého bydliska a zároveň styk s maloletým prebiehal bez prítomnosti matky v mieste jeho trvalého bydliska z dôvodu vytvorenia citových väzieb k nemu ako otcovi. Taktiež navrhol rozšíriť styk počas každých druhých sviatkov Vianoc, Silvestra a narodenín maloletého dieťaťa.

Matka vo vyjadrení k návrhu otca navrhla upraviť styk otca s maloletým v jej prítomnosti, a to v čase od 9.00 hod. do 13.00 hod. alebo v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod. z dôvodu zachovania spánkového režimu maloletého dieťaťa. Zároveň sa domáhala zvýšenie výživného na maloletého zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne, počnúc mesiacom október 2021.

Následne otec podaním zo dňa 13. 03. 2022 sa domáhal zníženia výživného na maloleté dieťa zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 30,- Eur mesačne.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 4, čl. 5, § 25 ods. 1, 2, § 26, § 28 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4 veta prvá, § 62 ods. 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CMP“) a § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CSP“).

Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal preukázané, že výživné zo strany otca bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/41/2019-76 zo dňa 12. 12. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27. 12. 2019 s tým, že otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 100,- Eur mesačne so splatnosťou vždy do 20. - toho dňa v mesiaci vopred k rukám k matky, počnúc dňom 01. 12. 2019, pričom maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. V čase predchádzajúcej úpravy výživného mali obaja rodičia vyživovaciu povinnosť len k maloletému dieťaťu, ktorý mal necelých 6 mesiacov, matka poberala materské vo výške 600,- Eur mesačne a rodinné prídavky na maloletého, bývala s rodičmi, ktorým na domácnosť neprispievala. Otec býval so svojimi rodičmi a pracoval v pizzerii s čistým mesačným príjmom vo výške 450,- Eur.

V súvislosti s návrhom otca na zníženie výživného súd prvej inštancie uviedol, že neboli splnené zákonné podmienky pre zníženie výživného na maloleté dieťa zo strany otca. Súd prvej inštancie poukázal na to, že otec svoj návrh na zníženie výživného odôvodňoval tým, že sa od predchádzajúcej úpravy výživného zmenili jeho zárobkové pomery, nakoľko bol nútený zmeniť zamestnanie kvôli zdravotnému stavu, keď ďalej nemôže pracovať ako pizza kuchár. Zamestnal sa aktuálne ako kuriér. V konaní otec pri výsluchu uviedol, že u predchádzajúceho zamestnávateľa skončil pracovný pomer dohodou, avšak skončenie pracovného pomeru zo zdravotných dôvodov v dohode nebol uvedený. Zamestnávateľovi nepredložil žiaden lekársky posudok o tom, že nemôže vykonávať doterajšiu prácu, v súčasnom období sa nelieči v žiadnej odbornej ambulancii v súvislosti so svojimi zdravotnými problémami, neužíva žiadnu lekárom naordinovanú liečbu. V konaní pred súdom prvej inštancie nepredložil žiadne dôkazy o tom, že u predchádzajúceho zamestnávateľa dôvodom skončenia jeho pracovného pomeru boli zdravotné problémy. Tento dôvod zmeny druhu práce otec v konaní

nepreukázal, preto súd prvej inštancie naň neprihliadol ako na skutočnosť odôvodňujúcu zmenu pôvodného rozsudku o výživnom na maloleté dieťa v podobe zníženia výživného. Pokiaľ otec ďalší dôvod na zníženie výživného uvádzal zvýšenie svojich životných nákladov v súvislosti s cestou z Bratislavy do miesta bydliska maloletého za účelom realizácie styku s maloletým (náklady za požičanie motorového vozidla, pohonné hmoty, diaľničná známka, strava), súd prvej inštancie poukázal na to, že v tomto ohľade nenastala podstatná zmena pomerov na strane otca, nakoľko tieto náklady mal otec i v čase predchádzajúcej úpravy výživného, pretože bytové podmienky sa zmenili od tohto času len u maloletého, ktorý zo Žarnovice sa s matkou presťahoval bývať do Martina a potom do Zvolena, ale aj v čase predchádzajúcej úpravy výživného otec mal náklady na cestu pri realizácii styku s maloletým dieťaťom, pretože v tomto období maloleté dieťa žilo s matkou v Žarnovici u jej rodičov a otec v Bratislave. Náklady u otca na túto cestu sa zvýšili len vývojom životných nákladov, ale nie podľa názoru súdu prvej inštancie takým podstatným spôsobom, že by odôvodňovali zníženie výživného na maloleté dieťa na hranicu minimálnej zákonnej vyživovacej povinnosti zo strany otca voči maloletému dieťaťu, ktorá v súčasnej dobe predstavuje čiastku 29,87 Eur (30,- Eur) mesačne podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Otec v konaní tak nepreukázal tvrdené dôvody zmeny pomerov na svojej strane takým podstatným spôsobom od predchádzajúcej úpravy výživného, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného zo sumy 100,- Eur mesačne na čiastku 30,- Eur mesačne, preto súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného zamietol.

Súd prvej inštancie naopak bol toho názoru, že v predmetnej veci boli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného pre maloletého, pretože od poslednej úpravy výživného k maloletému došlo k podstatnej zmene pomerov na strane matky v tom, že matka aktuálne poberá rodičovský príspevok v sume 383,80 Eur mesačne (v r. 2021 matka poberala rodičovský príspevok v sume 378,10 Eur mesačne), pričom v čase predchádzajúcej úpravy výživného matka poberala materské v sume 600,- Eur mesačne, a teda došlo k zníženiu príjmu matky v roku 2021 o čiastku 221,90 Eur mesačne a v roku 2022 o čiastku 216,20 Eur mesačne. Matka i naďalej zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloleté dieťa, poberá rodinné prídavky v sume 25,50 Eur (poberala ich i v čase predchádzajúcej úpravy) a otec prispieva výživným vo výške 100,- Eur mesačne. Matka má celkovo príjem na ňu a na maloletého vo výške 509,30 Eur mesačne. Pomerly matky sa zmenili i v tom, že matka s maloletým už nebýva u svojich rodičov, býva so svojim partnerom v nájomnom byte vo XXX,-. Matke a maloletému sa tak zvýšili náklady na žitie v podobe nákladov na bývanie, keď pri prechádzajúcej úprave výživného matka bývala u svojich rodičov a na bývanie neprispievala. Odôvodnené výdavky maloletého ako fixné mesačné výdavky matka dokladovala na bývanie 166,- Eur (nájomné 500,- Eur mesačne ÷ 3 osobami, matka, maloleté dieťa, partner matky), 60,- Eur oblečenie a obuv, 30,- Eur drogeria + hygiena + plienky, 13,83 Eur poisťka, 120,- Eur strava, 20,- až 30,- Eur lieky a vitamíny pre maloleté dieťa, spolu náklady v čiastke 409,83 Eur (lieky a vitamíny len v čiastke 20,- Eur). Maloletý v čase predchádzajúcej úpravy výživného mal necelých 6 mesiacov, teraz má vek necelých 3 roky, maloleté dieťa je tak staršie minimálne o dva roky aj tri mesiace. Otec výdavky vyčíslené matkou na maloleté dieťa nespochybnil. Pri takýchto výdavkoch a pri príjme matky len z rodičovského príspevku a rodinných prídavkov na maloleté dieťa podľa názoru súdu prvej inštancie nie je v schopnostiach matky zabezpečovať riadne výživu na maloleté dieťa pri plnení si vyživovacej povinnosti zo strany otca v doterajšom rozsahu 100,- Eur mesačne. Prihliadnuc na vývoj životných nákladov, na zvýšenie veku maloletého dieťaťa, na pokles príjmu matky mal súd prvej inštancie za to, že je dôvodné zvýšiť výživné na maloleté dieťa na čiastku 150,- Eur mesačne zo strany otca, t.j. o sumu 50,- Eur na mesiac. Pri takomto určení rozsahu vyživovacej povinnosti zo strany otca súd prvej inštancie prihliadol i na tú skutočnosť, že matka od predchádzajúcej úpravy výživného nadobudla majetok, keď si zakúpila motorové vozidlo značky Renault Fluence, i keď ojazdené motorové vozidlo, avšak ktorého zostatková hodnota je približne 2.200,- Eur, toto motorové vozidlo zakúpila v roku 2020 za kúpnu cenu 2.500,- Eur. Svoje fixné mesačné výdavky matka vyčísliła: nájom 166,- Eur, telefón 23,- Eur, strava 150,- Eur, lieky a vitamíny 30,- až 40,- Eur, poisťka 13,83 Eur, náklady na pohonné hmoty približne 100,- Eur na mesiac a ročný výdavok na zákonnú poisťku za motorové vozidlo 120,- Eur, čo je mesačný výdavok 10,- Eur. Spolu tieto výdavky predstavujú mesačne 492,83 Eur (pri zohľadnení nákladov na lieky a vitamíny 30,- Eur). V tomto nie sú zahrnuté výdavky matky na oblečenie a obuv. Ani tieto výdavky matky otec nerozporoval. Na výdavky, ktoré vzniknú v budúcnosti v súvislosti s návštevou materskej škôlky maloletým, súd prvej inštancie v čase svojho rozhodnutia o výživnom nemohol prihliadnuť, pretože súd prvej inštancie vychádzal zo stavu, ktorý je v čase vyhlásenia súdneho rozhodnutia, a teda na budúce výdavky v čase rozhodovania o rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu nebolo možné prihliadať.

Súd prvej inštancie ďalej zistil, že majetkové pomery otca sa od predchádzajúcej úpravy výživného nezmenili. Otec zmenil zamestnávateľa, pričom konaní uvádzal, že dosahuje resp. bude dosahovať

priemerný mesačný príjem v čistom od 500,- do 550,- Eur. Zmenil pracovnú pozíciu z pizza kuchár na kuriér, predložil dohodu o vykonaní práce zo dňa 11. 03. 2022 uzatvorenú so zamestnávateľom TK Logistics s.r.o., Bratislava, s dojednaním rozsahu pracovnej úlohy v hodinách 350 hod. na kalendárny rok s dohodnutou odmenou 5,- Eur/hod.. Otec v konaní uvádzal, že v mesiaci apríl tohto roku odpracoval u tohto zamestnávateľa doposiaľ len 1 deň, za čo mu bola vyplatená odmena 34,- Eur. Prácu zmenil zo zdravotných dôvodov, ktoré však v konaní nepreukázal. Jeho bytové pomery sa od predchádzajúcej úpravy výživného nezmenili, naďalej žije u rodičov, nepribudla mu žiadna iná vyživovacia povinnosť, rovnako ako nepribudla vyživovacia povinnosť ani matke. Má priateľku, s ktorou nežije v spoločnej domácnosti. Pravidelné fixné mesačné výdavky otec uviedol 200,- Eur rodičom, telefón 25,- Eur, stravné 100,- Eur, výživné na maloletého 100,- Eur, spolu 425,- Eur, ďalej výdavky spojené s návštevami maloletého pri úprave styku na každú druhú sobotu za zapožičanie motorového vozidla 30,- Eur, diaľničná známka 10,- Eur, pohonné hmoty 40,- Eur. Otec taktiež uviedol, že má dlhy, rieši si osobný bankrot. Dlhy má v čiastke približne 12.000,- Eur. Tieto výdavky otca matka nerozporovala až na výdavky spojené s návštevami maloletého, keď matka spochybnila výdavok otca za požičanie motorového vozidla 30,- Eur, tiež poukázala na to, že výdavky na diaľničnú známku a na pohonné hmoty u otca nie sú odôvodneným výdavkom, keď otec by mohol cestovať pri realizácii styku hromadným dopravným prostriedkom (vlakom, autobusom). Súd prvej inštancie pri rozhodovaní zohľadnil výdavky otca na diaľničnú známku 10,- Eur, na pohonné hmoty 40,- Eur, keď mal za to, že u otca ide o odôvodnený výdavok, tak ako si matka tento výdavok uviedla pri svojich nákladoch na pohonné hmoty a to až do výšky 100,- Eur na mesiac. Nakoľko otec cestuje za maloletým z Bratislavy do Zvolena, vzhľadom na časovú náročnosť, tiež vzhľadom k tomu, že styk prebieha doteraz v rozsahu 4 hodín každú druhú sobotu (až na výnimky), je spravodlivé a účelné, aby otec na cestu za realizáciou styku využíval motorové vozidlo. Otec ale nepreukázal výdavok za požičanie motorového vozidla 30,- Eur, preto na tento výdavok nebolo možné prihliadnúť. Výrazným spôsobom a podstatným spôsobom sa však výdavkové pomery otca od predchádzajúcej úpravy výživného nezmenili, dokonca podľa vyjadrenia otca sa zvýšil jeho príjem o čiastku 100,- Eur na mesiac, keď pôvodne zarábala otec 450,- Eur mesačne, aktuálne má dosahovať príjem až do 550,- Eur mesačne. Navyše, tak ako poukázala matka, že za prácu kuriéra v mieste, kde žije a pracuje otec, je ohodnotenie podstatne vyššie, preto bolo povinnosťou súdu prvej inštancie prihliadnúť v konaní o zvýšení výživného pre maloletého na tzv. potencialitu príjmov, teda na rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne môže dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine je totiž rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť, svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť. I na túto skutočnosť, teda na princíp tzv. potenciality príjmov súd prvej inštancie v konaní pri rozhodovaní o zvýšení výživného na maloleté dieťa prihliadol. Matka časť svojej peňažnej vyživovacej povinnosti voči dieťaťu plní osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa výdavky maloletého dieťaťa nezvýšili tak, že by odôvodňovali zvýšiť výživné zo strany otca až na sumu 200,- Eur mesačne.

Pretože súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloleté dieťa, týmto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/41/2019-76 zo dňa 12. 12. 2019 v časti určenia výživného na maloleté dieťa.

V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného súd prvej inštancie vyhodnotil za nedôvodný a za nedôvodný vyhodnotil i návrh otca na zníženie výživného.

Keďže súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloleté dieťa od 01. 10. 2021 (od mesiaca, kedy matka podala návrh na zvýšenie výživného) do 30. 04. 2022, vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom v sume 350,- Eur (7 mesiacov x 50,- Eur = 350,- Eur). Zročné výživné povolil súd prvej inštancie otcovi zaplatiť v mesačných splátkach v sume 20,- Eur splatných popri bežnom výživnom k rukám matky, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie so zaplatením čo aj len jednej splátky alebo jej časti má za následok splatnosť celého zameškaného výživného (§ 232 ods. 4 CSP).

V konaní sa otec domáhal i zmeny úpravy styku s maloletým, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 28P/9/2020-54 zo dňa 18. 09. 2020 upravený tak, že otec bol oprávnený stykať sa s maloletým, a to každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky. Otec sa domáhal zmeny úpravy styku s maloletým, pričom svoj návrh niekoľkokrát zmenil s tým, že naposledy žiadal o úpravu styku s maloletým na každý druhý víkend od piatka od 10.00 hod. do soboty do 18.00 hod. s prespatím maloletého dieťaťa v jeho domácnosti a na každé druhé sviatky tiež s prespatím dieťaťa v jeho domácnosti.

Súd prvej inštancie ohľadne úpravy styku s maloletým uviedol: „Z vykonaného dokazovania pred súdom vyplynulo, že komunikácia medzi rodičmi o potrebách mal. dieťaťa je vážne narušená. Od súdnej úpravy styku rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom prebiehal styk otca s maloletým tak, že sa striedali a striedajú obdobia, kedy styk prebiehal bezproblémovo s obdobiami, kedy styk prebiehal komplikovane s problémami, a to za účasti aj policajného orgánu, tak ako to vyplýva zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica zo dňa 05.10.2021. Otec na matku v súvislosti s týmto podal už druhé trestné oznámenie. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica v snahe napomôcť rodičom pri posilňovaní ich rodičovských zručností doporučil rodičom psychologické poradenstvo, a to na RPPS Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, keďže v tomto období matka s maloletým bývala v Žarnovici. Rodičia sa zúčastnili jedného stretnutia, ďalej psychologické poradenstvo už neprebiehalo, následne matka sa presťahovala bývať do Martina a následne do Zvolena. V priebehu súdneho konania, tak ako vyplynulo ďalej z vykonaného dokazovania, potom, čo otec dieťaťa na styk prichádzal so svojou priateľkou, situácia pri realizácii styku otca s dieťaťom sa ukludnila. Maloletý nepriaznivo vnímal situáciu medzi rodičmi, ich konfliktné situácie, ktoré boli riešené i za účasti policajného orgánu. V konaní obidvaja rodičia však potvrdili, že od januára 2022 začal styk otca s dieťaťom prebiehať bez komplikácií. Predtým situácia bola vyhrotená z dôvodu, že matka na styk priviedla i svojho priateľa, voči čomu mal výhrady otec dieťaťa. Matka preto začala postupovať tak, že na styk s otcom privádzala dieťa bez prítomnosti priateľa, od januára 2022 styk prebiehal v prítomnosti priateľky otca, obidvaja rodičia potvrdili, že situácia pri styku sa ukludnila, čo začal pozitívne vnímať i maloletý. Matka v konaní nepopierala, že otec má pozitívny vzťah ku svojmu dieťaťu, a aj maloletý otca vníma pozitívne, prestal mať „strach“, keď matka usudzovala, že tento strach u maloletého bol vyvolaný konfliktnými situáciami, ktoré vznikali pri realizácii styku. Nakoľko však situácia sa ukludnila, maloletý začal tieto stretnutia vnímať pozitívne. V konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že by maloletý otca odmietal, ani kolíznym opatrovníkom maloletého dieťaťa takéto skutočnosti neboli zistené. Nepochybne otec maloletého, tak ako vyplynulo zo zadovážených správ, má vhodné podmienky vo svojej domácnosti pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, má právo na jeho výchovu, avšak vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého ukončili spolužitie ešte pred narodením maloletého dieťaťa počas tehotenstva matky, tiež vzhľadom k tomu, že doteraz styk otca s maloletým prebiehal len v prítomnosti matky, nebolo možné nateraz vyhovieť návrhu otca a upraviť styk otca s maloletým tak, ako žiadal otec, teda s prespatím maloletého v jeho domácnosti. Mal. dieťa si najskôr musí zvyknúť na stretávanie sa s otcom bez prítomnosti matky, čo vyžaduje určitý čas. Maloletý je už vo veku, keď z hľadiska jeho ďalšieho zdravého vývoja je priam žiadúce, aby už nebol fixovaný len na matku. Tento postup však musí začať nie nárazovo, ale s prípravou. Preto súd pristúpil k zmene pôvodného súdneho rozhodnutia o úprave styku otca s dieťaťom, keďže dieťa je staršie o rok a pol, a to tak, že upravil styk otca s dieťaťom počas prvých troch mesiacov na každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 14.30 hod. do 18.30 hod. a to prvé dve hodiny za prítomnosti matky mal. dieťaťa a nasledujúce dve hodiny bez prítomnosti matky mal. dieťaťa, po uplynutí prvých troch mesiacov každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 10.00 hod. do 16.30 hod. avšak už bez prítomnosti matky. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a umožniť styk otcovi s mal. dieťaťom a odovzdať mu ho v mieste svojho bydliska kde bude mal. dieťa matke po styku otca s mal. dieťaťom otcom vrátené. Podľa názoru súdu dieťa je už vo veku, kedy postupne styk otca môže byť realizovaný aj bez prítomnosti matky, matka v konaní neprodukovala žiadne dôkazy o tom, že by otec nebol schopný riadne zabezpečiť starostlivosť o mal. dieťa počas realizácie styku. Súd zdôrazňuje, že každé dieťa má právo na obidvoch rodičov a rovnako obaja rodičia majú právo na starostlivosť a výchovu svojho dieťaťa. Je v záujme dieťaťa tráviť s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti a výchovy čo najviac času. Zdieľanie bežných starostí a radostí rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti a výchovy so svojim dieťaťom vedie medzi nimi k prehĺbeniu vzájomného vzťahu a táto skutočnosť má nepochybne pozitívny vplyv na psychický a fyzický vývoj dieťaťa. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Z čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva, že dieťa má právo na starostlivosť svojich rodičov. V Čl. 8 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvené právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov. Z Čl. 29 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva, že výchova dieťaťa má viesť k posilňovaniu úcty k rodičom dieťaťa ale najmä v zmysle bodu 3 „Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa“. V prípade, ak dôjde k rozpadu rodiny je nevyhnutné rozhodnúť, s ktorým z rodičov bude dieťa naďalej bývať, nezasahuje sa týmto rozhodnutím do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča. Tieto zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na

realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Vzájomnú radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak rodičovi a dieťaťu nikdy nie je dovolené stýkať alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť, prípadne sa rozvinúť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudského práva, ktorý opakovane konštatoval, že „je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov“ (Gorgulu vs. Nemecko - Aplikácia no. 74969/01), resp. „že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča“ (Hansenová vs. Turecko - Aplikácia no. 36141/97). Výnimku zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Medzinárodné pramene práva, európska judikatúra, ako aj Zákon o rodine už jednoznačným spôsobom zmenili svoj postoj k postaveniu rodičov pri realizácii výkonu ich rodičovských práv a povinností. Pokiaľ rodič má záujem rovnocenne sa podieľať na výchove dieťaťa a nesprával sa spôsobom, ktorý by odôvodňoval zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, potom je súd povinný využiť všetky zákonné prostriedky na to, aby mu jeho právo priznal a zabezpečil jeho riadnu realizáciu. Pri rozhodovaní o akejkoľvek otázke súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností, treba aplikovať povinnosti, ktoré štátu vyplývajú z pozitívneho zväzku v rodinnoprávnych vzťahoch. Podobne to už konštatoval aj Ústavný súd Českej republiky, keď v rozhodnutí I. ÚS 48/04 uviedol, že záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Akékoľvek prisvojovanie si práva na rozhodovanie o tom, čo je alebo nie je najlepším záujmom spoločného dieťaťa len jedným z rodičov, je dôvodom jednak na využitie procesných prostriedkov na zmenu tohto nesprávneho postoja napríklad výchovným opatrením podľa § 37 Zákona o rodine, jednak na zmenu rozhodnutia o zverení, a to aj bez návrhu.

Na základe vyššie uvedeného potom je na matke, aby čo v najlepšom záujme mal. dieťaťa pripravila mal. dieťa na realizáciu styku otca s dieťaťom postupne pri posilňovaní citových väzieb dieťaťa voči otcovi aj na realizáciu styku otca s dieťaťom v jeho domácnosti. Nateraz však pre takúto úpravu podľa názoru súdu neboli splnené podmienky vzhľadom k tomu, že dieťa s otcom netrávilo bez prítomnosti matky doposiaľ žiaden čas, dieťa s otcom nikdy nežilo v spoločnej domácnosti. Má právo však na poznanie i prostredia svojho otca, preto matka je povinná vytvárať podmienky tak, aby do budúca otec mohol realizovať výchovu dieťaťa v širšom rozsahu a to i s pobytom dieťaťa u otca. Je to v záujme mal. dieťaťa. Pokiaľ v konaní otec prezentoval, že dieťa má právo poznať aj starých rodičov, rodičov zo strany otca, a že aj títo majú právo stýkať sa s dieťaťom, so svojim vnukom, je tomu tak, ale ide o osobitný nárok starých rodičov v zmysle Zákona o rodine. Obidvaja rodičia by si mali uvedomiť, že konfliktné situácie pri realizácii styku s dieťaťom nie sú v záujme ich dieťaťa, už kolíznym opatrovníkom bolo konštatované, že konflikty medzi rodičmi vznikajúce pri realizácii styku otca s maloletým, ktorého je prítomná aj matka nie sú v záujme mal. dieťaťa. Pre vytvorenie bezpečného prostredia pre mal. dieťa je dôležitá eliminácia týchto konfliktných situácií. Ani kolízny opatrovník nedoporučil nateraz upraviť styk otca s dieťaťom v prostredí otca s prespatím mal. dieťaťa u otca s tým, že mal. dieťa si na novú situáciu v rodine, teda prebiehanie styku bez prítomnosti matky musí najskôr zvyknúť. Matka si však nemôže osvojovať právo výlučne rozhodovať o mal. dieťati, pretože toto právo patrí i druhému rodičovi, otcovi. V záujme posilnenia citových väzieb dieťaťa k otcovi súd po troch mesiacoch úpravy styku rozšíril otcovi styk s dieťaťom, avšak bez prespatia mal. dieťaťa v prostredí otca zo 4 hodín na 6 a pol hodinu, bez prítomnosti matky, keď je na otcovi rozhodnúť, ako využije tento čas styku s dieťaťom. Nie je dôvodné zo strany matky namietanie, že mal. dieťa má spánkový režim a že tento nevyhnutne musí byť zachovaný, mal. dieťa je už vo veku, kedy každú druhú sobotu tento spánkový režim nemusí byť nevyhnutne zachovaný, navyše matka môže pripraviť mal. dieťa otcovi tak, aby otec mal umožnené dieťa uložiť na istý čas počas styku i na spánok (športový kočík). Prvé tri mesiace upraveného styku je rešpektovaný zatiaľ spánkový režim dieťaťa.“

Vzhľadom k tomu, že rodičovské role rodičov sú „oslabené,“ súd prvej inštancie na odporúčenie kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa obidvom rodičom nariadil podrobiť sa odbornému poradenstvu v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen za účelom cieľového pôsobenia na posilnenie rodičovských zručností rodičov maloletého dieťaťa a zlepšenia komunikácie rodičov ohľadne potrieb maloletého dieťaťa najmenej po dobu 6 mesiacov a najmenej jedenkrát v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Obidvaja rodičia sú povinní prispôsobiť si svoje povinnosti osobné, či

pracovné tak, aby sa mohli podrobiť tomuto odbornému poradenstvu. Výchovné opatrenie súd prvej inštancie nariadil v zmysle § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, nakoľko kolízny opatrovník v správach uvádzal, že komunikácia medzi rodičmi ohrozuje psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého.

Na záver súd prvej inštancie dodal, že obidvaja rodičia sú povinní rešpektovať súdom prvej inštancie upravený styk otca s maloletým. Prevzatie a odovzdanie maloletého dieťaťa bude prebiehať pred bydliskom matky, keď požiadavka otca na odovzdávanie maloletého dieťaťa matkou otcovi v mieste jeho bydliska bola súdom prvej inštancie neakceptovateľná. I keď nepochybne styk otca s maloletým dieťaťom je sťažený vzhľadom na to, že otec maloletého dieťaťa býva v Bratislave a maloleté dieťa s matkou vo Zvolene, nateraz vzhľadom na vek dieťaťa, na celkový zistený skutočný stav vo veci, keď maloleté dieťa s otcom netrávilo ešte čas v neprítomnosti matky, nie je dôvodné, aby maloleté dieťa prespávalo u otca v neprítomnosti matky. Pokiaľ otec súhlasil s rozsahom styku, t.j. dve hodiny v prítomnosti matky a dve hodiny v neprítomnosti matky za podmienky, že matka bude dieťa vozíť do Bratislavy, a následne späť do Zvolena, ani táto požiadavka otca pre súd prvej inštancie nebola akceptovateľná. Maloleté dieťa by oproti rozsahu styku otca 4 hodiny trávilo takmer rovnaký čas v uvedený deň na ceste zo Zvolena do Bratislavy a späť, čo by znamenalo neúmerné zaťaženie dieťaťa. Otec sám v konaní poukazoval, že je z takejto cesty unavený, preto by mal akceptovať i tú skutočnosť, že takouto únavou vzhľadom na vek by trpelo i jeho maloleté dieťa. Pokiaľ otec poukazoval na finančné náklady na realizáciu styku, na cestu z Bratislavy do Zvolena a späť, súd prvej inštancie túto skutočnosť zohľadnil pri výške výživného na maloleté dieťa, keď ho zvýšil na čiastku len 150,- Eur mesačne, nie na čiastku 200,- Eur mesačne, ako požadovala matka.

Súd prvej inštancie konštatoval, že na základe tohto súdneho rozhodnutia dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 28P/9/2020-54 zo dňa 18. 09. 2020 ohľadne úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

Ak styk otca s maloletým bude prebiehať bezproblémovo, maloleté dieťa si zvykne na trávenie času s otcom v neprítomnosti matky, otec následne môže požiadať súd, ak sa s matkou nedohodne na rozšírení styku otca s dieťaťom s prespatím dieťaťa v domácnosti otca.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

2. Otec podal včas formálne odvolanie proti celému rozsudku súdu prvej inštancie, avšak z obsahu jeho odvolania vyplýva, že podal odvolanie de facto proti výrokom o zvýšenom výživnom a zročnom zvýšenom výživnom (II., III., IV. výroky) a proti výrokom o zmene úpravy styku otca s maloletým (V., VI. výroky).

Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a upravil jeho styk s maloletým tak, že je oprávnený stykať sa s maloletým prvú párnú sobotu v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod. bez prítomnosti matky v mieste bydliska matky a druhú párnú sobotu v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska otca aj za prítomnosti matky. Zároveň navrhol výživné na maloletého „ponechať“ v sume 100,- Eur mesačne.

Uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za nesprávny a nespravodlivý, nakoľko vo svojom návrhu na úpravu styku žiadal o jeho rozšírenie od piatka od 10.00 hod. do soboty do 18.00 hod., tým umožniť maloletému vytvoriť si k nemu citovú väzbu a tak by maloletý mohol byť nastavený na ďalšie a dlhšie návštevy u neho v budúcnosti. Žiadal o prešetrenie situácie jeho vzťahu a maloletého kolíznym opatrovníkom a upraviť jeho styk za prítomnosti kolízneho opatrovníka.

Podľa jeho názoru matka má viesť maloleté dieťa k poznaniu vlastného otca a k zachovaniu jeho práva a práva maloletého. Matka vedie maloletého k tomu, aby jej súčasného partnera oslovoval „tatinko,“ čo degraduje jeho ako otca.

Podotkol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje povinnosti matky voči nemu vo vzťahu k spoločnému rozhodovaniu o maloletom dieťati, akou je aj prihlásenie a nástup maloletého do škôlky, o čom ho matka neinformovala. Súd prvej inštancie v uznesení a v rozhodnutí nespomenul „trávenie času narodenín, Silvestra, Vianoc a Iných sviatkov,“ pričom navrhol pre zlepšenie komunikácie oboch rodičov dohodnúť sa vždy na čase a mieste.

K zvýšeniu výživného na maloletého uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože si doposiaľ svoje vyživovacie povinnosti riadne a včas plnil. Zvýšenie výživného považuje za nespravodlivé vzhľadom na jeho finančnú situáciu, pracovnú pozíciu a zdravotný stav.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, konkrétne proti výrokom o zvýšenom výživnom a zročnom zvýšenom výživnom (II., III. výroky) a proti výroku o zmene úpravy styku otca s maloletým (V. výrok), podala matka včas odvolanie.

Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie ohľadom úpravy styku otca s maloletým (V. výrok) tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom počas prvých šiestich mesiacov každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 14.30 hod. do 18.30 hod. prvé dve hodiny za prítomnosti matky a nasledujúce dve hodiny bez prítomnosti matky; po uplynutí šiestich mesiacov každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 14.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť, umožniť styk otcovi s maloletým dieťaťom a odovzdať mu ho v mieste bydliska matky, kde bude maloleté dieťa matke po styku otca s maloletým dieťaťom otcom vrátené.

Zároveň navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zvýšenom výživnom (II. výrok) tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa zvýšeným výživným v sume 200,- Eur mesačne so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01. 10. 2021 a vo výroku o zročnom zvýšenom výživnom (III. výrok).

Odvolanie odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP.

Uviedla, že súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil pomery medzi účastníkmi v kontexte všetkých argumentov prednesených účastníkmi v rámci prvoinštančného konania, čím došlo k porušeniu základnej zásady pre rozhodovanie súdu vo veciach maloletých a to v zmysle, že prvoradým kritériom v týchto konaniach je záujem dieťaťa. Ona jednoznačne poukázala na osobnostné črty otca, na to, aká je jeho povaha nestabilná, ako rýchlo mení názor /aj počas konania niekoľkokrát/, ďalej poukázala na to, že otec nedodržiava ani styk upravený rozsudkom o predchádzajúcej úprave styku, buď nepríde vôbec, alebo je s maloletým kratší čas, než by mohol. Aj kolízny opatrovník odporučil v predmetnej veci upraviť styk v rozsahu 4 hodín s tým, že prvé dve hodiny sa bude realizovať styk s maloletým za jej prítomnosti matky a ďalšie dve bez jej prítomnosti. Ona v konaní poukázala i na to, že maloleté dieťa má ustálený denný a spánkový režim, ktorý otec nemieni rešpektovať. Nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa, aby mu bolo umožnené stýkať sa s otcom v čase, kedy je zvyknuté spať. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že režim maloletého dieťaťa nemusí byť nevyhnutne zachovaný, prípadne môže maloleté dieťa spať v športovom kočíku, k tomuto matka uviedla, že maloleté dieťa od 1,5 roka spáva obedný spánok doma v detskej postelke a ten mu otec nevie zabezpečiť, pretože býva v Bratislave a za maloletým dochádza do Zvolena. Zároveň poznamenala, že súhlasí s tým, aby bol styk otca s maloletým realizovaný každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 14.30 hod. do 18.30 hod., prvé dve hodiny za jej prítomnosti a dve nasledujúce bez jej prítomnosti, nesúhlasila však s tým, že tento styk sa má realizovať len počas troch mesiacov, ale sa má realizovať počas šiestich mesiacov. K tomu, že sa po uplynutí prvých troch mesiacov otec s maloletým môže stýkať každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu od 10.00 hod. do 16.30 hod. podotkla, že s tým nesúhlasí, pretože takouto úpravou nie je zachovaná primeraná kontinuita výchovného vplyvu otca s prihliadnutím na nízky vek dieťaťa z hľadiska jeho vývoja, ako aj jeho denného a spánkového režimu. Podľa jej názoru nie je možné ustáliť, že po troch mesiacoch sa styk bude realizovať bez jej prítomnosti z rozsahu 2 hodín v rozsahu 6,5 hodiny a s narušením denného spánkového režimu a bude to v záujme dieťaťa. Takéto rozšírenie styku na 6,5 hodiny bez jej prítomnosti musí vychádzať z rozsiahleho dokazovania, kde otec preukáže, že sa dokáže o maloleté dieťa dostatočne postarať v jej neprítomnosti, že maloleté dieťa dobre znáša túto zmenu, čomu prispeje aj to, že otec bude tento styk realizovať pravidelne, čo doteraz nerobil.

Podľa jej názoru je v prvom rade potrebné začať pravidelne realizovať styk otca s maloletým dieťaťom bez jej prítomnosti, čím sa otcovi a maloletému vytvorí priestor, aby si budovali nielen vzájomné citové väzby, ale zároveň sa určitým spôsobom viac spoznávali. Na toto maloletý vzhľadom na vek nebol pripravený skôr a skôr sa to ani nedalo tiež z dôvodu nevhodného správania otca počas kontaktov (privolávanie polície, vyhrážanie sa otca matke, agresívne správanie, vulgarizmy). Podotkla, že ani po poslednom pojednávaní sa otec nedostavil v stanovený čas v sobotu na styk s maloletým a dodnes neprejavil záujem na náhradný termín. Styk bez jej prítomnosti sa teda ani raz nerealizoval, lebo otec neprišiel.

Pokiaľ otec nezačne realizovať styk tak, aby u maloletého vzbudil pocit bezpečia, čo dosiahne jedine pravidelnosťou. Otec ani len neprejavil snahu ju zabezpečiť, že na maloletého a jeho potreby bude brať ohľad.

Ohľadne zvýšenia výživného na maloleté dieťa poukázala na to, že aktuálny jej príjem spolu s výživným je v sume 503,60 Eur, výdavky na maloletého sú vo výške 400,- Eur, a to 166,- Eur za bývanie, 60,- Eur za oblečenie a obuv, 30,- Eur za drogeriu a plienky, 20,- až 30,- Eur za lieky a vitamínové doplnky, 13,83 Eur za poisťku a cca 120,- Eur za stravu. Tieto položky predstavujú len náklady na najzákladnejšie potreby. Je zrejmé, že ona zo svojho príjmu nie je schopná pokryť všetky mesačné náklady a s týmito jej musí vypomáhať rodina a jej súčasný partner.

Na výžive maloletého by sa ale mal v prvom rade podieľať biologický otec maloletého a nie jej partner alebo jej rodičia. Súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil, resp. vôbec nezohľadnil, že oproti času, keď sa určovalo výživné naposledy, pribudli položky ako obuv pre maloletého, keďže už chodí, viac skonzumuje a býva aj častejšie chorý ako tomu bolo v čase poslednej úpravy.

Medzi jej fixné mesačné výdavky patrí: nájom 166,- Eur (500,-Eur je celkový nájom delené 3 osoby), telefón cca 23,- Eur, strava cca 150,- Eur (5,-/deň), lieky a vitamíny cca 30-40,- Eur, poisťka 13,83 Eur a sporadicky oblečenie a obuv.

Pokiaľ ide o otcove majetkové pomery, tento predložil v konaní Dohodu o vykonaní práce zo dňa 11. 03. 2022 (ním nepodpísanú), z ktorej vyplýva rozsah pracovnej úlohy 350 hodín, pracovná úloha mala byť vykonaná do 31. 12. 2022. Išlo o pracovnú pozíciu kuriéra s dojednanou odmenou 5,- Eur za hodinu. Otec však na otázky súdu prvej inštancie ohľadom nového zamestnania nevedel odpovedať. Mala za to, že otec dosahuje minimálne taký príjem ako pri predchádzajúcom zamestnaní (1300,- až 1500,- Eur), pričom predložila aktuálne ponuky na takú istú pozíciu, akú otec údajne vykonáva a mzda sa pohybuje v omnoho vyššom rozsahu. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil príjmové pomery otca a nedostatočne zohľadnil zmenu pomerov u otca a u nej, ako aj výdavky u maloletého dieťaťa. U otca nebola preukázaná žiadna prekážka, ktorá by mu bránila v zárobkovej činnosti. U otca by mala byť v prvom rade zohľadnená tzv. potencialita príjmov, keďže tento princíp má prednosť pred princípom fakticity.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého, preto rozsudok súdu prvej inštancie navrhol ako vecne správny potvrdiť.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otcove práva sú jediné, čo otca skutočne zaujíma. Pokiaľ sa otec sa vyjadril, že považuje za správne, aby maloletý vo veku 3 rokoch trávil čas s otcom od piatka 10.00 hod. do soboty 18.00 hod., poukázala na to, že maloletý ešte nemá 3 roky, maloletý v živote s otcom netrúvil čas osamote a o toto otec ani neprejavuje záujem, pričom otec doposiaľ nepreukázal, že je schopný sa o maloletého postarať a vlastne preukazuje, že si nevie zariadiť čas ani tie dve soboty na čas, ktorý s maloletým môže tráviť. Aj napriek rozhodnutiu súdu prvej inštancie otec doposiaľ nepreukázal záujem o trávenie času s maloletým osamote, bez jej prítomnosti ani len na 2 hodiny. Taktiež, napriek jeho tvrdeniam, že je limitovaný časom a nemôže s maloletým plnohodnotne tráviť čas, otec ju nikdy nežiadal o čas navyše, či už pri stretnutí, či už mimo dní určených súdnym rozhodnutím. V súvislosti s tým, že maloletý oslovuje jej súčasného partnera „tatinko,“ uviedla, že maloletého k takémuto osloveniu doma nevedú a maloletý tak partnera oslovuje len preto, že to opakuje po partnerovom synovi, pričom týmto nedochádza k degradovaniu otca, pretože maloletý ho volá „tato.“ Podľa jej názoru otec nie je schopný akceptovať fakt, že ona nie je povinná mu dvíhať telefón niekoľkokrát do týždňa, že nie je povinná mu neustále poskytovať videohovory s maloletým, a že nie je povinná mu dávať náhradné termíny vždy, keď si otec nevybaví voľno na dva dni v mesiaci, kedy môže byť s maloletým. Napriek tomu je ochotná s otcom komunikovať na úrovni, poskytovať mu videohovory s maloletým, aj mu sama navrhuje náhradné termíny, ona má záujem aj stretnutiach s psychológom, ale otec nie. Nie je pravda, že by sa akokoľvek snažila obmedziť kontakt otca s maloletým.

O prihlásení do materskej školy otca informovala, avšak otec sa na stretnutiach na škôlku nepýtal, nezaujíma sa ani o to, čo má maloletý nové, alebo či niečo nepotrebuje. Ona informuje otca o dôležitých veciach ohľadom maloletého, a to vždy v najkratšom možnom čase.

Ďalej nesúhlasila s vozením maloletého do miesta bydliska otca, pričom súd prvej inštancie i kolízny opatrovník mali za to, že vzhľadom na vzdialenosť medzi Bratislavou a Zvolenom a vek dieťaťa nie je takáto otcom navrhnutá úprava v záujme maloletého.

Uviedla, že otec na súde prvej inštancie nebol schopný povedať, koľko v skutočnosti zarába, zakaždým povedal inú sumu, raz sa vyjadril, že vraj zarobí 350,- Eur, potom cca 500,- Eur a potom si už nespomínal, koľko zarába. Bolo zjavné, že nehovorí pravdu. Taktiež nepreukázal, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje plnohodnotné pracovať. Otec chodí na návštevy za maloletým na novom aute, so svojou partnerkou chodia do drahých reštaurácií, má na sebe stále nové veci, no maloletému nič nedonesie. Podľa jej názoru ňou navrhnuté zvýšené výživné 200,- Eur je adekvátne s prihliadnutím len na základné potreby maloletého, pričom do výdavkov nezahrnula výlety, hračky, nábytok do detskej izby a podobne.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o zvýšení výživného (II. výrok), o zročnom zvýšenom výživnom (III. výrok), o zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/41/2019-76 zo dňa 12. 12. 2019 v časti určenia výživného

(IV. výrok), o zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 28P/9/2020-54 zo dňa 18. 09. 2020 v časti úpravy styku (VI. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (VIII. výrok) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil a vo výroku o zmene úpravy styku otca s maloletým (V. výrok) podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na zrušenie (§ 389 CSP).

7. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

8. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zákon o rodine explicitne nevyžaduje na zmenu súdnych rozhodnutí podstatnú zmenu okolností, napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a prípustné reparaovať právoplatné rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len prípady, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom súdnom spise vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu. Tým je odôvodnená požiadavka na dôkladné zistenie skutkovej situácie v rámci konaní o výživnom. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu.

9. Z daného vyplýva, že existenciu zmeny, ktorá dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia, posúdi súd a to porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného a to v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov, čím sa rozumie výrazná zmena tých okolností na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, ktorá môže spočívať buď v zmene subjektívnych ale i objektívnych skutočností, ktoré súvisia so zmenou v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov, zmenou potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotných pomerov, stratou zamestnania, dlhodobou práceneschopnosťou, vznikom novej vyživovacej povinnosti, nadobudnutím spôsobilosti dieťaťa samostatne sa živiť a pod..

10. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v posudzovanej veci správne v súlade s ustálenou judikatúrou porovnal aktuálne pomery na strane maloletého dieťaťa i na strane rodičov v porovnaní s prechádzajúcou úpravou výživného vychádzajúc z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19P/41/2019 - 76 zo dňa 12. 12. 2019.

11. Keďže otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plní len v obmedzenom rozsahu (t. j. v sume, ktorá bola určená pôvodným rozhodnutím), pričom v súvislosti s platením výživného nezohľadnil to, že u maloletého dieťaťa došlo k zmene pomerov, preto na základe návrhu matky (§ 65 ods. 3 Zákona o rodine) musel o zvýšení vyživovacej povinnosti rozhodnúť súd.

12. Odvolací súd uvádza, že v posudzovanej veci boli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, pretože primárnou zákonnou podmienkou pre určenie (eventuálne zvýšenie) výživného je zabezpečenie oprávnených potrieb oprávnenej osoby, teda v tomto prípade maloletého dieťaťa. Je nesporné, že oprávnené potreby maloletého dieťaťa od predchádzajúcej úpravy výživného, teda od roku 2019 vzrástli, čo je objektívne dané jednak všeobecným nárastom všetkých nákladov, ale aj nárastom nákladov na výživu maloletého dieťaťa, ktoré je vo veku 3 rokov a na uspokojenie jeho potrieb, ktoré sa prirodzene prejavili i v súvislosti s jeho vyšším vekom.

13. Súd prvej inštancie správne zistil, že na strane matky došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže v dobe podania návrhu poberala už len rodičovský príspevok v sume 383,80 Eur, pričom v dobe predchádzajúcej úpravy výživného matka poberala materské v sume 600,- Eur mesačne. Matke zároveň

pribudol aj náklad na bývanie, nakoľko sa s maloletým dieťaťom odsťahovala od rodičov, kde na bývanie neprispievala a aktuálne býva so svojim partnerom v nájomnom byte.

14. Kým v čase predchádzajúcej úpravy výživného otec pracoval otec ako pizza kuchár s mesačným zárobkom vo výške 450,- Eur, aktuálne je otec zamestnaný ako kuriér, o čom predložil Dohodu o vykonaní práce zo dňa 11. 03. 2022 uzatvorenú so zamestnávateľom TK Logistics s.r.o., so sídlom Bratislava, na dobu určitú (do 31. 12. 2022), s rozsahom pracovnej úlohy 350 hod., s dohodnutou odmenou 5 Eur/hod (č.l. 112-113 spisu).

15. Určená výška zvýšeného výživného zohľadňuje i to, že osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje a i v minulosti zabezpečovala výhradne matka, a že táto jej osobná starostlivosť fakticky predstavuje naturálny ekvivalent materiálnej hodnoty, čiastočne zodpovedajúci tomu, čo je otec povinný mu poskytovať vo forme výživného.

16. Tým, že súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa zvýšeným výživným v sume 150,- Eur, realizoval splnenie primárnej zákonnej podmienky pre určenie výživného, ktorou je zabezpečenie časti oprávnených potrieb maloletého dieťaťa ako nezaopatreného dieťaťa v rozsahu primeranom životnej úrovni povinného rodiča, teda otca. Je nepochybné, že uvedené výživné pokryje len časť jeho nevyhnutných potrieb a na úhrade zostávajúcej časti ich potrieb musí participovať jeho matka.

17. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca (pri využití svojho pracovného potenciálu), získať príjem, z ktorého by si mohol plniť vyživovaciu povinnosť v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine. Otec taktiež nepreukázal, že kvôli zdravotnému stavu došlo u neho k poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

18. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie správne prihliadol na princíp potenciality príjmov, ktorý výrazne ochraňuje záujmy oprávneného (maloletého dieťaťa) z dôvodu, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, a teda siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie aplikácie tohto princípu sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby sa jeho konaním znižoval jeho rozsah. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť, alebo pracovný pomer, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok skončenie pracovného pomeru a pod.. Obdobne možno posudzovať situáciu zamestnanca s určitou kvalifikáciou, v dôsledku čoho objektívne môže vykonávať prácu v lepšie ohodnotenej pracovnej pozícii. Za vzdanie sa majetkového prospechu sa spravidla považuje i odmietnutie dedičstva, výhry, daru. Dôsledkom aplikácie princípu potenciality je, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou výhodnejšieho zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý by dosahoval pred skončením pracovného pomeru, resp. vychádza z majetkových pomerov, ktoré by dosiahol v prípade nevzdania sa majetkového prospechu.

19. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča.

20. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného zistil skutočný stav a na základe neho rozhodol vecne správne, pričom zohľadnil všetky vyššie uvedené zákonné aspekty a s účinnosťou odo dňa 01. 10. 2021 (v súvislosti s podaním návrhu matky na zvýšenie výživného) zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému dieťaťu tak, že počnúc dňom 01. 10. 2021 otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 150,- Eur mesačne (zo sumy 100,- Eur mesačne). Podľa názoru odvolacieho súdu takto určené výživné zabezpečí pokrytie základných potrieb maloletého dieťaťa.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že zákonná úprava kladie dôraz na povinnosť každého rodiča upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom. V tomto prípade sa odvolací súd stotožňuje s

názorom prvoinštančného súdu, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť zvýšené výživné v prvoinštančným súdom určenej výške, preto potvrdil výrok rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne zvýšeného výživného (II. výrok) podľa ustanovenia § 387 ods.1, 2 CSP.

22. Keďže v konaní nebolo sporné, že otec v období od 01. 10. 2021 do 30. 04. 2022 neplatil zvýšené výživné na maloleté dieťa, v dôsledku čoho mu za uvedené obdobie vznikol nedoplatok na výživnom v sume 350,- Eur, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie (§ 387 ods.1, 2 CSP) i vo výroku o zročnom zvýšenom výživnom (III. výrok) a vo výroku ohľadne zmeny rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/41/2019-76 zo dňa 12. 12. 2019 v časti určenia výživného na maloleté dieťa (IV. výrok).

23. Odvolací súd konštatuje, že sa nestotožňuje s rozsudkom prvoinštančného súdu ohľadne zmeny úpravy styku otca s maloletým dieťaťom (V. výrok).

24. Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

25. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

26. Pri úprave rodičovských práv a povinností rodičov maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, je podľa vyššie citovaného § 36 ods. 1 Zákona o rodine potrebné primerane aplikovať i ustanovenie § 25 Zákona o rodine o úprave styku s maloletým dieťaťom. V tejto súvislosti prichádzajú do úvahy dve možnosti (alternatívy). Prvou alternatívou je prípad, ak sa rodičia maloletého dieťaťa o úprave styku (resp. o rozšírení pôvodne určeného styku) dohodnú. Ak k tejto prvej alternatíve nedôjde (ako v tomto prípade), prichádza do úvahy druhá alternatíva, a to že styk rodičov s maloletým dieťaťom (teda i rozšírenie pôvodne určeného styku) upraví súd (§ 25 ods. 2 Zákona o rodine).

27. Odvolací súd zdôrazňuje, že základným prvkom rodinného života pre rodiča a jeho dieťa je byť spolu.

28. Jednou z rodičovských práv je oprávnenosť stýkať sa s maloletým dieťaťom. Úprava styku maloletého dieťaťa s rodičom tvorí špeciálnu zložku rodičovských práv, a preto musí byť úprava tohto styku v záujme maloletého dieťaťa. Pri úprave styku súd postupuje podľa okolností každého prípadu, pričom musí zväziť zdravotný stav maloletého dieťaťa, jeho denný režim, citový vzťah k rodičom, zamestnanie rodičov, bydlisko rodičov, dopravné spojenie, miesto vhodné na styk a podobne. Na základe všetkých rozhodujúcich skutočností má potom určiť súd frekvenciu styku, prostredie a časové vymedzenie.

29. V tomto prípade, vzhľadom na rozdielne stanoviská a postoje rodičov, k dohode o rozsahu a o podmienkach styku otca s maloletým nedošlo, a preto na základe návrhu otca rozhodoval o zmene úpravy styku súd prvej inštancie.

30. Odvolací súd po oboznámení sa s vecou dospel k záveru, že na strane maloletého i na strane rodičov neexistujú žiadne také relevantné subjektívne alebo objektívne okolnosti a skutočnosti, ktoré by bránili otcovi stýkať sa s maloletým každý párný kalendárny týždeň v mesiaci v sobotu od 14.30 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky. V konaní neboli preukázané a zo strany matky ani neboli tvrdené žiadne závažné relevantné okolnosti alebo skutočnosti, z ktorých by objektívne vyplývalo, že otec sa nedokáže v dobe takto vymedzeného styku o maloletého náležite postarať. Rozhodne takýmto okolnosťami alebo skutočnosťami nie sú ničím relevantným nepodložené argumenty matky, že otec v priebehu konania nepresvedčil, že dokáže zabezpečiť osobné potreby maloletého a starostlivosť o neho počas takto vymedzeného styku. Táto argumentácia je všeobecná a vo svojej podstate zavádzajúca a nelogická, pretože otcovi doteraz nebolo umožnené, aby preukázal (prípadne spochybnil) schopnosť postarať sa o maloletého, nakoľko jeho doterajší styk s maloletým sa realizoval vždy len za prítomnosti matky.

Keďže takto realizovaný styk je sprevádzaný často konfliktami medzi rodičmi maloletého, je logické, že eliminácia napätia pri styku otca s maloletým v prípade, ak sa styk bude realizovať bez prítomnosti matky, je v najlepšom záujme maloletého. Maloletý je zdravý, a teda z tohto dôvodu si nevyžaduje žiadnu osobitnú starostlivosť. Zároveň je už vo veku, kedy nie je absolútne nevyhnutná nepretržitá osobná starostlivosť matky o neho a s ohľadom na to, že je vo veku, kedy si začína uvedomovať a vytvárať citové a sociálne väzby, je nanajvýš žiaduce, aby mal možnosť stýkať sa s otcom v nekonfliktnom prostredí.

31. V posudzovanej veci bolo preukázané, že otec pre maloletého nie je cudzou osobou, v priebehu konania nebolo zistené, že by otec negatívnym spôsobom vplýval na maloleté dieťa, čo by nepriaznivo ovplyvňovalo zdravotný stav maloletého dieťaťa, jeho duševný a telesný vývoj. Naopak, otec sa od narodenia maloletého s maloletým stýka, prejavuje o maloletého záujem, pričom je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa pravidelne stýkalo s otcom, aby nedošlo k citovému strádaniu, aby rozvoj maloletého dieťaťa bol úplný najmä po stránke citovej, rozumovej a mravnej, pričom právom otca je podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa.

32. Ako už bolo uvedené v posudzovanej veci je na mieste realizovať styk otca, avšak je potrebné upustiť od realizácie styku otca s maloletým za prítomnosti matky, keďže maloletý je už vo veku, kedy je z hľadiska jeho zdravého vývoja potrebné vytvoriť pre maloleté dieťa i otca dostatočný priestor, aby si bez prítomnosti matky vytvárali spoločné zážitky, väzby, putá a trávili spolu čas, ktorý si plnohodnotne venujú navzájom, a to bez prítomnosti ďalšej osoby. Podľa názoru odvolacieho súdu úprava styku otca s maloletým bez prítomnosti matky v rozsahu štyroch hodín každý páry kalendárny týždeň v mesiaci je i adaptačnou fázou pre potencionálny širší styk otca s maloletým dieťaťom.

33. Odvolací súd nepovažoval za správny ani záver súdu prvej inštancie o tom, že maloletý sa už nachádza vo veku, kedy nemusí byť zachovaný jeho spánkový režim. Práve naopak, v tomto veku je poobedný spánok dieťaťa naďalej podstatnou súčasťou denného režimu a priamo ovplyvňuje jeho zdravý mentálny a fyzický vývoj a takýto režim bude maloleté dieťa nasledovať i v predškolskom zariadení.

34. Pokiaľ sa otec v podanom odvolaní domáhal toho, aby sa styk realizoval každú druhú sobotu v mieste bydliska otca, kam matka maloleté dieťa dopraví, odvolací súd uvádza, že povinnosťou matky je maloletého na styk s otcom pripraviť, v stanovený čas ho otcovi odovzdať a po ukončení styku maloletého prevziať. Matke však nemožno ukladať ďalšie povinnosti, ktoré nesúvisia so starostlivosťou o maloletého, ale výlučne s realizáciou práva otca na styk s maloletým dieťaťom. Navyše by bolo maloleté dieťa, ktoré je vo veku troch rokov, neúmerne zaťažované cestou zo Zvolena do Bratislavy a naspäť, kedy by maloletý trávil takouto cestou čas obdobný samotnému rozsahu styku.

35. Odvolací súd v súvislosti s vyjadrením matky k odvolaniu otca ohľadne nevyužitia rozsahu styku otcom dodáva, že rodič má právo stýkať sa s dieťaťom, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť.

36. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne zmeny úpravy styku otca s maloletým (V. výrok) podľa ustanovenia § 388 CSP a vo výroku o zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 28P/9/2020-54 zo dňa 18. 09. 2020 v časti úpravy styku (VI. výrok) vrátane výroku o trovách konania (VIII. výrok) podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 potvrdil.

37. Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie (I., VII. výroky) zostali nedotknuté.

38. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 58 CMP v spojení s ustanovením § 57 CMP, ktoré ustanovuje: „O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.“ Odvolací súd v súlade s ustanovením § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže CMP neustanovuje inak.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje účastníkov v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).